

POLSKI RYNEK PRACY DLA UCHODźCÓW Z UKRAINY

Krzysztof Jurek*

ABSTRAKT

Niniejszy artykuł poświęcony jest transformacjom, które nastąpiły po wybuchu wojny Ukraińsko-Rosyjskiej. Główną zmianą jest przede wszystkim możliwość legalnego pobytu na terenie kraju wraz z dostępem do rynku pracy. Przyczyny najazdu zbrojnego na Ukrainę nie są do końca jasne, a samo pokłosie wojny śmiało można nazwać olbrzymią zbrodnią wojenną. W tych trudnych czasach, nie tylko dla Ukrainy, ale dla całej Europy, Polska jako pierwszy kraj bez wahania wyciągnęła pomocną dłoń w stronę kraju okupowanego. Tym samym przygotowane zostały wszelakie udogodnienia tak, aby Ukraińcy uchodźcy mogli chociaż przez chwile normalnie żyć.

SŁOWA KLUCZOWE

wojna, uchodźcy, Ukraina, praca

ABSTRACT

This article is devoted to the changes that took place after the outbreak of the Ukrainian-Russian war. The main changes are, first of all, the possibility of legal demand in the territory of the country along with access to the labor market. The reasons for the armed invasion of Ukraine are not entirely clear and the aftermath of the war itself can be safely called a huge war crime.

---

* licencjat, Krzysztof Jurek, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, os. Zielone 7/22, 31-968 Kraków, ORCID 0000-0003-4154-6416.

In these difficult times, not only for Ukraine but for the whole of Europe, Poland was the first country to extend a helping hand to the occupied country without hesitation. Thus, all kinds of amenities were prepared so that Ukrainian refugees could live normally for a while.

KEYWORDS

war, refugees, Ukraine, work

***

Najważniejszym zagadnieniem, które pozostaje aktualnie na ustach wszystkich obserwatorów życia codziennego, jest obserwowana od przeszło ponad dwóch miesięcy brutalna eskalacja konfliktu ukraińsko-rosyjskiego, mająca postać otwartego konfliktu, który przemienił się w bezpodstawną oraz drastyczną wojnę. Konflikt ten bowiem trwa od 2014 roku, a bezpośrednio zapoczątkowała go aneksja półwyspu krymskiego oraz okupacja wschodnich rejonów Ukrainy (powszechnie określanych jako Donbas) pod pozorem ochrony ludności pochodzenia rosyjskiego. Utworzone zostały tam, dzięki protekcji Rosji, niemalże przez nikogo nieuznawane na arenie międzynarodowej¹, separatystyczne państwa nazywające siebie Doniecką (DRL) i Ługańską (ŁRL) Republiką Ludową. Wydarzenia te, a także liczne prowokacje, ataki cybernetyczne, sabotaże, dywersje i incydenty (nazywane wojną hybrydową) jak ten w Cieśninie Kerczeńskiej, przez 8 lat spotykały się ze strony społeczności międzynarodowej jedynie z nałożeniem relatywnie łagodnych sankcji na agresora, mimo szkód jakie powodowały w gospodarce, jak i życiu obywateli Ukrainy. W ciągu następnych lat Rosja wzmacniała swój potencjał militarny, wysuwając w stronę Ukrainy kolejne roszczenia – polityczne, terytorialne i militarne.

Wobec braku ustępstw Ukrainy w stosunku do roszczeń godzących w jej suwerenność, rankiem dnia 24 lutego 2022 roku rozpoczęło się zbrojne natarcie wojsk rosyjskich na Ukrainę. Świat, a zwłaszcza Europa – w której większe konflikty zbrojne nie miały miejsca od czasu rozpadu Jugosławii – wstrzymały oddech, szukając odpowiedzi na pytania, takie jak „dlaczego?” oraz „co dalej?”. Strach, jaki opanował umysły wielu osób, wzmacnia także jawne wsparcie udzielone Rosji przez jej sojusznika – Białoruś, rządzoną przez autorytarne dyktatora Aleksandra Łukaszenkę.

¹ Rosja – jako jedyne państwo powszechnie uznawane na arenie międzynarodowej – uznała niepodległość DRL i ŁRL dopiero 21.02.2022 roku.

Do tej pory kilka milionów ludzi zmuszonych zostało do zostawienia za sobą swojego dotychczasowego życia i ruszenia w nieznaną. Kolejne tysiące zabitych i rannych cywili, systematycznie niszczonej infrastruktura – to nowa smutna codzienność naszego sąsiada. Tymczasem sankcje gospodarcze (tym razem skuteczne), straty militarne i handlowe zdają się nie odwrócić rosyjskiego gnębiela, Władimira Putina, od realizacji nakreślonych przez siebie celów, którymi są dalsze aneksje terytorialne, powołanie marionetkowego rządu w Ukrainie i stopniowe wyniszczanie państwa ukraińskiego.

W tym trudnym czasie liczne państwa postanowiły – w miarę swoich możliwości – wesprzeć Ukrainę w nierównej walce z rosyjskim agresorem. Polska nie pozostała pasywna, wpierając swojego sąsiada – od pierwszych godzin inwazji na pełną skalę – pomocą humanitarną, finansową, a także wysyłając uzbrojenie. Szczególnie znacząca jest jednak oddolna pomoc udzielana Ukraińcom i to nie tylko przez „zwykłych” Polaków, którzy nie czekając na działania władz z własnej inicjatywy zdecydowali się przyjąć uchodźców pod swoje dachy, a także organizować na ich rzecz zbiórki żywności i innych niezbędnych do życia środków. Swoje wsparcie dla uchodźców pokazali również Polacy, którzy nie mieszkają w ojczyźnie i bez względu na swój status społeczny bezinteresownie okazywali podporę, nie tylko przygarniając ich do domu, lecz także ruszając na front. Oprócz tego część obywateli dostrzegła potrzebę zapewnienia uchodźcom pracy, aby mogli odnaleźć się w nowej dla nich rzeczywistości i zapewnić sobie, oraz swoim bliskim, źródło utrzymania.

Przed dniem 24 lutego 2022 roku każdy obcokrajowiec chcący rozpocząć pracę w Polsce, a nie będący obywatelem Unii Europejskiej musiał dopełnić szeregu czynności w relatywnie sformalizowanych procedurach. Ta sama zasada dotyczyła Ukrainy – obywatele tego kraju nie mogli w pełni swobodnie wjeżdżać i opuszczać terytorium naszego kraju.

Dotychczas obywatele Ukrainy mogli podejmować pracę w Polsce, korzystając z określonych prawem instrumentów. Wymienić można w szczególności²:

- zezwolenie na pracę (określonego typu);
- oświadczenie pracodawcy o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi;
- zezwolenie na pracę sezonową.

² Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r., *O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Dz.U. 2004, nr 99, poz. 1001 art. 88.

Wymagania, jakie prawo przewiduje dla procedury oświadczenia pracodawcy o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi to między innymi:

- cudzoziemiec, którego pracodawca chce zatrudnić ma obywatelstwo Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji lub Ukrainy;
- okres zatrudnienia nie może przekroczyć 24 miesięcy, a przed 2022 rokiem przedsiębiorca mógł zatrudnić osobę z Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji lub Ukrainy maksymalnie na 6 miesięcy;
- na oświadczeniu o powierzeniu pracy pracownik nie może wykonywać pracy sezonowej – trzeba posiadać odrębne zezwolenie.

Innym dokumentem, który umożliwia obywatelom Ukrainy podejmowanie pracy w Polsce jest zezwolenie na pracę sezonową. Może być ona wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowy w sektorach, takich jak³:

- ogrodnictwo;
- rolnictwo;
- turystyka w ramach działalności uznanych za sezonowe.

Pomoc uchodźcom została skonkretyzowana w formie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *O pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, zwanej „specustawą”⁴.

Ustawa ta ma na celu zapewnienie uchodźcom po przybyciu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pomocy w różnych sferach życia. Poza obszarami absolutnie podstawowymi, jak zapewnienie miejsca zamieszkania, żywności i podstawowych środków do życia, uregulowane zostały zasady udzielania świadczeń, w tym rodzinnych oraz sprawy związane z rynkiem pracy. W kwestii tych ostatnich dokonano bardzo mocnego poluzowania dotychczas obowiązujących zasad zatrudniania cudzoziemców oraz nadawania statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy, pod wieloma względami zrównując prawa i obowiązki obywateli ukraińskich z analogicznymi regułami dotyczącymi obywateli polskich. Ustawa stanowi odpowiedź państwa na masowe przekraczanie granicy Polski przez obywateli Ukrainy w reakcji na toczące się działania wojenne. Szerzej o nowych rozwiązaniach będzie mowa w dalszej części pracy.

³ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r., W sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca, Dz.U. 2017, poz. 2348.

⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2022 r., *O pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, Dz.U. 2022, poz. 583.

Obywatele pochodzący z Ukrainy są traktowani priorytetowo przez wszelakie urzędy, które służą im pomocą. Co to oznacza?

Oznacza to, że rozwiązania specustawy skierowane są w szczególności do:

- obywateli Ukrainy, którzy, licząc od dnia 24 lutego 2022 roku, przybyli legalnie na terytorium Polski, a także ich małżonków jeśli nie posiadali obywatelstwa ukraińskiego;
- obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka i najbliższych członków ich rodzin jeżeli przybyli legalnie na terytorium Polski od dnia 24 lutego 2022 roku.

Wszystkie osoby wyżej wymienione będą uważane za legalnie przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 roku (czyli do dnia 24 sierpnia 2023 roku) na podstawie art. 2 ust. 1 i 2 specustawy.

Specustawa wskazuje także katalog obywateli Ukrainy, których status wyłącza możliwość skorzystania z przewidzianych rozwiązań w zakresie uznania pobytu za legalny (art. 2 ust. 3) – ich pobyt legalizuje inna podstawa prawna. Ponadto, ustawa nie reguluje kwestii pobytu osób, które przybyły z terytorium Ukrainy, ale nie posiadają obywatelstwa tego kraju lub też są bezpaństwowcami. Podlegają oni ochronie na zasadach ogólnych, określonych w ustawie *O udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*⁵ implementującej Dyrektywę Rady 2001/55/WE.

Należy podkreślić, że po wybuchu wojny w 2014 roku na Ukrainie wszyscy obywatele naszego wschodniego sąsiada mają możliwość legalnego wjazdu na teren Polski na kilka sposobów⁶:

- poprzez ruch bezwizowy, jeżeli obywatel Ukrainy posiada paszport biometryczny. Dokument ten upoważnia właściciela do legalnego wjazdu do Polski i podjęcia pracy na 90 dni bez konieczności posiadania wizy⁷;

⁵ Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r., *O udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*, Dz.U. 2021.1108 t.j.

⁶ M. Grzybowski, M. Balicki, A. Przedpeńska, E. Piechota, *Wjazd i pobyt na terytorium Polski cudzoziemców z Ukrainy*, „PwC Studio Prawo i Podatki”, 1.04.2022, <https://studio.pwc.pl/aktualnosci/prawo/wjazd-i-pobyt-na-terytorium-polski-cudzoziemcow-z-ukrainy> (dostęp: 27.04.2022).

⁷ I. Prochera, *Paszport biometryczny a pobyt i praca obywatela Ukrainy w Polsce*, „PRO-4WROK”, [b.d.], <https://pro4work.pl/paszport-biometryczny-a-pobyt-i-praca-obywatela-ukrainy-w-polsce/> (dostęp: 27.04.2022).

- poprzez wizę krajową typu D oraz wizę typu Schengen. Wiza typu C inaczej zwana wizą Schengen upoważnia właściciela na długość pobytu w kraju na nie dłużej niż 90 dni w okresie 180 dniowym⁸. Żeby otrzymać wizę typu C osoba wnioskująca musi okazać:
  - fotografię;
  - wypełniony wniosek wizowy;
  - potwierdzenie opłaty wizowej;
  - dokument paszportowy, który jest ważny co najmniej przez 3 miesiące po wizycie w danym kraju;
  - podróżne ubezpieczenie medyczne na kwotę ubezpieczenia nie mniejszą niż 30 000 euro.

Otrzymanie wizy typu D uprawnia do pobytu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej do 90 dni w okresie 180 dni. Aby otrzymać wizę typu D należy spełnić podobne warunki do tych, które występują w przypadku otrzymania wizy Schengen. Zatem, aby swobodnie przekroczyć granicę Rzeczypospolitej Polskiej należy przedstawić:

- wizę typu C lub D wydane przez inne Państwa należące do strefy Schengen;
- kartę pobytu wydana przez inne państwo członkowskie strefy Schengen;
- pozwolenie na pobyt stały, tymczasowy lub pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej wraz z ważną kartą pobytu;
- wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej złożony po przekroczeniu przejścia granicznego;
- zgodę komendanta Straży Granicznej udzieloną podczas przekraczania granicy Rzeczypospolitej Polski i umożliwiającą pobyt do 15 dnia zgodnie z art. 32 ust. 1 *O cudzoziemcach*.

Jak wspomniano wyżej, specustawa, poza zapewnieniem możliwości legalnego pobytu w Polsce, dąży do zapewnienia obywatelom Ukrainy szerokiej gamy form pomocy i nadania takich uprawnień, które mogą im być potrzebne w związku z sytuacją, w jakiej się znaleźli.

Jednym z istotnych praw przysługujących obywatelom Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Polski od dnia 24 lutego 2022 roku, jest umożliwienie im skorzystania ze świadczeń oferowanych przez publiczny system opieki zdrowotnej. Otwiera to przed uchodźcami możliwość korzystania z opieki medycznej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz zleconych badań diagnostycznych. Działania te finansowane są przez Narodowy Fundusz Zdro-

⁸ Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r., *O cudzoziemcach*, Dz.U. 2013, poz. 1650.

wia. Świadczenie powyższych usług nie wymaga zawierania przez placówki zdrowotne odrębnych umów gwarantujących zwrot środków.

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku⁹, jak i ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku¹⁰ uchodźcy z Ukrainy mogą podjąć i wykonywać własną działalność gospodarczą. Obywatele z Ukrainy mają prawo założyć własną działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele Polski. Tym samym mają możliwość ubiegania się o refundację/wsparcie w postaci dodatkowych środków na podjęcie działalności gospodarczej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku¹¹.

Specustawa, jak zaznaczono wyżej, ma istotny wpływ na kształt krajowego rynku pracy. Dla obywateli Ukrainy, którzy znaleźli się w Polsce od dnia 24 lutego 2022 roku lub w oparciu o inną podstawę prawną przebywali legalnie na terenie naszego kraju, wprowadzono możliwość podejmowania zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę. Rozszerzeniu uległ zatem dotychczasowy katalog podstaw zatrudniania osób z obywatelstwem ukraińskim. Poczyniono ponadto starania na rzecz tego, by postępowanie legalizujące wykonywanie pracy było w możliwym stopniu odformalizowane. Pracodawca zatrudniający taką osobę ma obowiązek powiadomić o tym fakcie właściwy powiatowy urząd pracy w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy za pomocą portalu praca.gov.pl. Oczywiście, możliwe jest dalsze wykonywanie pracy przez Ukraińców, którzy świadczyli ją w oparciu o przepisy dotychczasowe.

Obywatelom Ukrainy – których pobyt w naszym kraju został uznany za legalny na podstawie przepisów specustawy lub na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach, a także został im nadany numer PESEL (na przykład w przyspieszonej procedurze przewidzianej specustawą) – przysługuje prawo do prowadzenia działalności gospodarczej na zasadach takich, jakie dotyczą obywateli polskich.

Ustawa *O pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* przyznaje Ukraińcom – legalnie przebywającym na terytorium Polski – prawo do skorzystania z usług instytucji publicznych zajmujących się zatrudnianiem pracowników. Zainteresowani mogą zarejestrować się w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotni lub poszukujący pracy.

⁹ Ustawa z dnia 12 marca 2022 r., *O pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, Dz.U. 2022, poz. 583.

¹⁰ Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r., *O cudzoziemcach*, Dz.U. 2013, poz. 1650.

¹¹ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r., *O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Dz.U. 2004, nr 99, poz. 1001 art. 88.

Osoby te podlegają określonym w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku¹² prawom i obowiązkom na równi z obywatelami polskimi, włącznie z możliwością korzystania z wszystkich przewidzianych świadczeń, jeżeli tylko spełniają określone wymagania. Wyjątkiem, w którym specustawa przewidziała w zakresie rejestracji osób bezrobotnych, jest możliwość przyznania statusu bezrobotnego obywatelom Ukrainy – kobietom powyżej 60 roku życia i mężczyznom powyżej 65 roku życia. Ponadto, na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy, możliwe jest zarejestrowanie także tych osób, które nie posiadają kompletu wymaganych dokumentów, jednak w tym wypadku musi istnieć możliwość potwierdzenia ich tożsamości. Na dzień pisania niniejszego tekstu¹³ wydaje się, że obywatele Ukrainy najczęściej korzystać będą z usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkoleń (w tym zwłaszcza z języka polskiego – w odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez pracodawców), a także możliwości starania się o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Obywatele Ukrainy, którzy otrzymali PESEL, mają prawo korzystać z pomocy społecznej. Ponadto obywatele z Ukrainy mogą skorzystać z jednorazowego świadczenia pieniężnego w kwocie 300 zł na osobę. Środki te można przeznaczyć na pokrycie wydatków związanych z żywnością, odzieżą, obuwiem czy środkami higieny osobistej. Kolejną możliwością wsparcia osób Ukrainy są świadczenia rodzinne, funkcjonujące odpowiednio na zasadach i w trybie określonym w przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych¹⁴, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

¹² Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r., *O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Dz.U. 2004, nr 99, poz. 1001 art. 88.

¹³ To jest 27.04.2022 r.

¹⁴ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. *O świadczeniach rodzinnych*, Dz.U.2022.0.615 t.j.

Dla osób z Ukrainy, które posiadają stopień niepełnosprawności są przewidziane świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, świadczeń pielęgnacyjnych, jak również specjalny zasiłek opiekuńczy.

Jak będzie wkrótce wyglądał polski rynek pracy? Jakie zachowania będą cechować przybyłą do kraju ludność ukraińską? Pojawiło się sporo analiz różnego rodzaju specjalistów, którzy zajmują się przewidywaniami związanymi z Polskim rynkiem pracy. Szczególną uwagę należy zwrócić na artykuł *Nawet 700 tys. uchodźców może podjąć pracę w Polsce. Biznes już tworzy miejsca*¹⁵, w którym możemy przeczytać planowane założenia głównego ekonomisty Rzeczypospolitej Polskiej, Kamila Sobolewskiego. Jego zdaniem z ponad 2 milionów osób, które przyjechały do Polski z Ukrainy, może pozostać około 40% osób, natomiast pracę podejmie w przybliżeniu między 600 a 700 tysięcy osób. Szacuje się, że z ponad 2 milionów uchodźców około 1 do 1,2 miliona ludzi to osoby w wieku produkcyjnym. Według informacji podanych przez Kamila Sobolewskiego GUS jest zdania, że w Polsce będzie około 140 tysięcy nowych miejsc pracy, przy czym sami pracodawcy przyczynią się do zwiększenia popytu na pracę.

BIBLIOGRAFIA

Literatura Przedmiotowa

- Grzybowski M., Balicki M., Przedpeńska A., Piechota E., *Wjazd i pobyt na terytorium Polski cudzoziemców z Ukrainy*, „PwC Studio Prawo i Podatki”, 1.04.2022, <https://studio.pwc.pl/aktualnosci/prawo/wjazd-i-pobyt-na-terytorium-polski-cudzoziemcow-z-ukrainy> (dostęp: 27.04.2022).
- Polska Agencja Prasowa, *Nawet 700 tys. uchodźców może podjąć pracę w Polsce. Biznes już tworzy miejsca*, „Business Insider”, 29.03.2022, <https://businessinsider.com.pl/twoje-pieniadze/praca/nawet-700-tys-uchodzcow-moze-podjac-prace-w-polsce/vbvtrt9> (dostęp: 28.04.2022).
- Prochera I., *Paszport biometryczny a pobyt i praca obywatela Ukrainy w Polsce*, „PRO4WROK”, [b.d.], <https://pro4work.pl/paszport-biometryczny-a-pobyt-i-praca-obywatela-ukrainy-w-polsce/> (dostęp: 27.04.2022).

---

¹⁵ Polska Agencja Prasowa, *Nawet 700 tys. uchodźców może podjąć pracę w Polsce. Biznes już tworzy miejsca*, „Business Insider”, 29.03.2022, <https://businessinsider.com.pl/twoje-pieniadze/praca/nawet-700-tys-uchodzcow-moze-podjac-prace-w-polsce/vbvtrt9> (dostęp: 28.04.2022).

Akty normatywne

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r., *W sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca*, Dz.U. 2017, poz. 2348.

Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r., *O cudzoziemcach*, Dz.U. 2013, poz. 1650.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r., *O pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, Dz.U. 2022, poz. 583.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r., *O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Dz.U. 2004, nr 99, poz. 1001 art. 88.

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r., *O udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*, Dz.U. 2021.1108 t.j.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r., *O świadczeniach rodzinnych*, Dz.U.2022.0.615 t.j.

CITE THIS ARTICLE AS

J. Krzysztof, *Polski rynek pracy dla uchodźców z Ukrainy* Krzysztof Jurek, „Kultura Bezpieczeństwa” 2022, nr 42, s. 8–17, DOI: 10.5604/01.3001.0015.9473